

Laidiens: 07.12.2010., Nr. 193

Ministru kabineta noteikumi Nr.1071

Rīgā 2010.gada 23.novembrī (prot. Nr.67 22.§)

Prasības jūras vides stāvokļa novērtējumam, laba jūras vides stāvokļa noteikšanai un jūras vides mērķu izstrādei

Izdoti saskaņā ar Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likuma 8.panta trešo daļu, 9.panta otro daļu un 10.panta piekto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. jūras vides stāvokļa novērtējumā (turpmāk – jūras novērtējums) ietveramās informācijas saturu un veidu;
- 1.2. kvalitatīvos raksturlielumus laba jūras vides stāvokļa noteikšanai;
- 1.3. jūras vides stāvokli raksturojošo iezīmju, slodžu un ietekmju sarakstu;
- 1.4. prasības jūras vides mērķu un ar tiem saistīto rādītāju izstrādei.

2. Pēc Latvijas Hidroekoloģijas institūta pieprasījuma valsts institūcijas, pašvaldības, valsts un pašvaldību kapitālsabiedrības, kā arī citas institūcijas bez maksas vai saskaņā ar maksas pakalpojumu cenrādi sniedz tām pieejamo informāciju, kas nepieciešama jūras novērtējuma izstrādei un jūras vides mērķu noteikšanai, tai skaitā:

- 2.1. ģeotelpisko informāciju un digitālās kartes;
- 2.2. virszemes ūdeņu, gaisa un bioloģiskās daudzveidības monitoringa, kā arī citu veidu vides monitoringa datus;
- 2.3. informāciju, kas iegūta, izpildot Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likuma 13.panta pirmajā daļā minētajos normatīvajos aktos noteiktās prasības;
- 2.4. īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānus.

II. Jūras novērtējumā ietveramās informācijas saturs un veids

3. Jūras novērtējumu izstrādā Latvijas jūras ūdeņiem Baltijas jūras Austrumgotlandes baseinā un Rīgas jūras līcī.
4. Izstrādājot jūras novērtējumu, veic jūras faktiskā stāvokļa analīzi un raksturo jūras svarīgākās īpašības, ņemot vērā šo noteikumu 1.pielikuma 1.tabulā minētās un citas Baltijas jūras reģiona jūras ūdeņiem raksturīgās iezīmes, kā arī to izmaiņu tendences. Atjaunojot jūras novērtējumu, atsevišķi izvērtē tendences, kas novērotas kopš iepriekšējā jūras novērtējuma izstrādes.
5. Analizējot jūrai radītās slodzes un to savstarpējo ietekmi, kā arī cilvēka darbības ietekmi uz jūras vidi:

- 5.1. kvalitatīvi un kvantitatīvi raksturo šo noteikumu 1.pielikuma 2.tabulā minēto antropogēno slodžu lielumu, izplatību un to izraisītās sekas un izmaiņās jūras vidē, kā arī iespējamās tendences;
- 5.2. novērtē jūras videi nodarīto kaitējumu, tai skaitā norādot, vai novērtētajos jūras ūdeņos un ekosistēmās konstatētas šo noteikumu 1.pielikuma 2.tabulā minēto fizikālo, hidroloģisko, ķīmisko un bioloģisko traucējumu vai kaitējumu izraisītas izmaiņas, kā arī šādu izmaiņu izplatību un apmērus;
- 5.3. atsevišķi izvērtē galveno slodžu kumulatīvo un sinerģisko (savstarpējo) ietekmi;
- 5.4. apraksta pašreiz novēroto un prognozēto klimata pārmaiņu iespējamo ietekmi uz jūras ūdeņiem un jūras ekosistēmu kopumā, kā arī klimata pārmaiņu veicinātās citu slodžu izmaiņas.
6. Veicot pārrobežu piesārņojuma ietekmes analīzi, izvērtē pārrobežu gaisa un ūdeņu piesārņojuma pārnēsī, norāda šā piesārņojuma avotus Baltijas jūras sateces baseinā, tā apjomus un īpatsvaru kopējā jūras piesārņojumā, kā arī pārrobežu piesārņojuma izmaiņu tendences.
7. Analizējot jūras izmantošanas sociālekonomiskos aspektus, kā arī zaudējumus, kas radušies jūras vides kvalitātes iespējamās pakāpeniskas pasliktināšanās dēļ un jūras ekosistēmas kapacitātes pavājināšanās dēļ, sagatavo:
- 7.1. jūras ekosistēmas nodrošināto pakalpojumu un resursu, kā arī to lietotāju aprakstu un attiecīgo pakalpojumu vērtības novērtējumu, norādot:
- 7.1.1. pakalpojumu un resursu ekonomisko, sociālo, kultūras un ekoloģisko vērtību;
- 7.1.2. jūras izmantošanas veidu tiešo un netiešo pievienoto vērtību un nodarbinātību;
- 7.1.3. pakalpojumus un resursus, ko ietekmē cilvēka darbība;
- 7.2. īsu Latvijas vispārējo sociālekonomisko raksturojumu. Minētā raksturojuma kontekstā norāda tautsaimniecības nozares, kas rada šo noteikumu 1.pielikuma 2.tabulā minētās slodzes, tai skaitā inženierbūvniecību (piemēram, hidrotehnisko objektu būvniecību), ostu un kuģu piestātņu darbību, jūras transportu un cauruļvadu transportu, zvejniecību un zivsaimniecību, apstrādes un ieguves rūpniecību (derīgo izrakteņu ieguvī jūrā), lauksaimniecību, enerģētiku, tūrismu, komunālos pakalpojumus, raksturojot šo nozaru pašreizējo un paredzēto attīstību un izaugsmes potenciālu, kā arī kvalitatīvi un, ja iespējams, kvantitatīvi novērtējot šo nozaru radītās slodzes, sociālekonomisko nozīmi un to sagaidāmās attīstības tendences, galveno ietekmi uz jūras vidi, laba jūras vides stāvokļa un jūras ekosistēmas nodrošināto pakalpojumu un resursu nozīmību šo nozaru darbībai un attīstībai;
- 7.3. kopsavilkumu par jūras izmantošanas veidu radītajām slodzēm un to sagaidāmajām attīstības tendencēm, kā arī ietekmi uz jūras vidi, kvalitatīvi un kvantitatīvi novērtējot jūras vides kvalitātes pakāpeniskas pasliktināšanās izraisītās sekas šobrīd un nākotnē, ja slodzes netiktu samazinātas, kā arī jūras vides kvalitātes pasliktināšanās radītos zaudējumus;
- 7.4. kopsavilkumu par spēkā esošajos normatīvajos aktos un attīstības plānošanas dokumentos paredzētajiem pasākumiem, kas pozitīvi ietekmēs jūras vides kvalitāti, un ar tiem saistītajām investīciju programmām, tai skaitā par šādu pasākumu sagaidāmo efektu un to īstenošanai nepieciešamajiem resursiem.
8. Jūras novērtējumā ietver Latvijas jūras ekosistēmas un jūras vides stāvokli raksturojošu ģeotelpisko informāciju un digitālās kartes, norādot vismaz:
- 8.1. Latvijas Republikas jūras robežas kopējā Baltijas jūras kartē;
- 8.2. jūras dibena topogrāfiju, jūras ūdeņu dziļumu un sāļumu;

8.3. aizsargājamās jūras teritorijas, tai skaitā aizsargājamās jūras biotopus;

8.4. galveno slodžu ietekmētās jūras teritorijas, kā arī saimnieciskās darbības un citu slodžu veidus;

8.5. analīzes rezultātā iegūto jūras vides stāvokļa raksturojumu (tai skaitā sniedzot informāciju par eitrofikāciju, bioloģisko daudzveidību, piesārņojumu).

III. Kvalitatīvie raksturlielumi laba jūras vides stāvokļa noteikšanai un prasības jūras vides mērķu izstrādei

9. Nosakot labu jūras vides stāvokli, ņem vērā jūras novērtējumu, kas izstrādāts saskaņā ar šo noteikumu II nodaļu, kā arī šo noteikumu:

9.1. 1.pielikuma 1.tabulā minētās jūras vides stāvokli raksturojošās iezīmes un 2.tabulā minētās slodzes un ietekmes;

9.2. 2.pielikumā minētos kvalitatīvos raksturlielumus.

10. Jūras vides mērķus (turpmāk – mērķi) un ar tiem saistītos rādītājus nosaka, ņemot vērā jūras novērtējumu, kas izstrādāts saskaņā ar šo noteikumu II nodaļu, un ievērojot šādas prasības:

10.1. ņem vērā šo noteikumu 1.pielikuma 2.tabulā minētās slodzes un ietekmes;

10.2. mērķus nosaka tā, lai:

10.2.1. mērķi norāda vēlamu situāciju, kas atbilst laba jūras vides stāvokļa pazīmēm;

10.2.2. mērķi un ar tiem saistītie rādītāji ir izmērāmi un ļauj veikt jūras vides monitoringu un jūras novērtējumu;

10.2.3. konkrētiem īstenojamiem pasākumiem laba jūras vides stāvokļa panākšanai vai saglabāšanai noteiktie darbības mērķi veicina to izpildi;

10.3. norāda, kāds vides stāvoklis jāsasniedz vai jāsaglabā. Attiecīgo stāvokli izsaka ar izmērāmiem lielumiem, kas atbilst Latvijas jūras vides stāvokli raksturojošajām iezīmēm;

10.4. nodrošina visu mērķu savstarpēju saskaņotību un novērš pretrunas starp tiem;

10.5. norāda noteikto mērķu sasniegšanai nepieciešamos resursus;

10.6. nosaka mērķu, arī starpposma mērķu, ja tādi ir izvirzīti, sasniegšanas termiņu;

10.7. norāda, kādus rādītājus paredzēts izmantot, lai kontrolētu mērķu sasniegšanas gaitu un sekmētu to sasniegšanu;

10.8. ja nepieciešams, norāda bāzes līmeni vai references apstākļus (mērķiem un robežvērtībām);

10.9. nosakot mērķus, ievēro sociālekonomiskos apsvērumus;

10.10. lai sasniegtu labu jūras vides stāvokli un īstenotu Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likumā noteiktos mērķus, nodrošina mērķu saderību ar Eiropas Savienības un tās dalībvalstu noteiktajiem mērķiem saskaņā ar Helsinku konvenciju par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību un citiem atbilstošiem starptautiskiem noligumiem.

11. Pēc mērķu un ar tiem saistīto rādītāju kopuma, kā arī bāzes līmeņa vai references apstākļu (mērķiem un robežvērtībām) noteikšanas tos kompleksi izvērtē, salīdzinot ar Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likumā noteiktajiem mērķiem, lai novērtētu, vai mērķu sasniegšana nodrošinās atbilstīgu jūras vides stāvokli.